

DISSERTATIONES POLITICÆ,
ac Discursus varii

IN

C. CORNELII TACITI
ANNALIVM LI-
BROS,

DE MONARCHIA PONTIFICIA ET IM-
PERIALI, NEC NON DE STATIBVS IMPERII, REGI-
*bus, Principibus, & Rebus publicis, eorum omnium ac singulorum im-
munitatibus, officiis, debitis, & administrandi modis, aliisque
multiuariis rebus ad Rempublicam perti-
nentibus.*

AUTHORE

PETRO ANDREA CANONHERIO,
Philosophiæ, Medicinæ, ac Sacræ Theologiæ
Doctore Romano.

AD SERENISSIMVM

PHILIPPVM III HISPANIARVM ET INDIARVM
Regem potentissimum.

*Es de la Libreria
de la C^o N. de la
Comp^a de S^o
de Sal^a.*

FRANCOFVRTI,
Typis MATTHIÆ BECKERI, Sumptibus vero IOANNIS THEO-
BALDI SCHÖNVVETTERI.

M. DC. X.

Q V A E S T I O N V M,
Q V A E I N H O C V O L V M I N E
C O N T I N E N T V R.

Libri Primi.

Q UID sit Ius Status.	fol. 9
De Religione.	29
An Ius Status, à iure belli differat.	52
Vtrum liceat libertatem instituire, quæ Resp. magis libertate fruatur, Veneta, an Genuensis, & cur primus Brutus libertatē instituire. Ultimus autem non potuerit.	67
Vtrum aliquis Princeps, vel populus possit quoque prætextu se eximere, quo minus Cæsari subsit, & obediat, illumq. reueratur.	73
Principia, atque distinctiones reducendi sub regula statuum mutationes.	94
A qua causa Ciuitatis interitus proficiscatur.	100
Vtrum mundos ab uno possit gubernari.	104
Vtrum secula nostra antiquis sint peiora.	114
Quid Astrologi ex syderibus præscire possint, & de eorum vanitate.	113
De Historia vilitate, ac historicorum iudicio.	127
Quod Princeps solitudinem fugere deberet.	136
Vtrum femina viris præferri in regnando debeant.	137
Vtrum melior successio an electio.	140
Vtrum assensatio aulica causa sit Tyrannidis.	148
De iustitia.	154
Vnde fuerit vis dominandi, & de causa formali, materiali, & finali domanii, & de multis ad Dominum pertinentibus.	159
Cur Princeps facilius privato irascatur.	168

V I T A
C. C O R N E L I I
T A C I T I

CAIVS Cornelius Tacitus, cuius mentionem faciunt Plinius, Vopiscus, Plinius secundus, Sidonius ad eum datis epistolis, historię scribendę vacavit senex, cum nobiliorem ætatem in causis agendis traduxisset; scripsit primùm omnium historiarum libros, ab excessu Neronis ad Imperium Neruę: Deinde annales ab Augusti excessu, ad finem Neronis, quorum omnium per iniuriam temporis maxima iactura facta est. Eiusdem videmus superstites libros de moribus Germanorum, & vitam Iulij Agricolę socii sui. Orationes quasdam elucubrauit, quarum aliquas retractauit epistola ad Cæcilium. Dialogus verò de Oratoribus à nonnullis esse Quintiliani iudicatur, vixit annos 80. vt legitur in lib. 3. Thef. histor.

Est opus inscriptum hoc titulo: C. Cornelij Taciti annales, non actiones diurnales, non actus diurnales, vt falsò putauit Franciscus Puteolanus; nec audiendus est Fl. Vopiscus, qui in vita Taciti Imperatoris Romani, Cornelium Tacitum vocat historię Augustę scriptorem, quia non purus scriptor est. Nam satis constat hos ipsos libros annalium nomine insignitos ab autore non semel; sunt autem hæc loca, quibus id apertè docetur, lib. 3. exequi sententias haud institui, nisi insignes per honestum, aut notabili dedecore, quod præcipuum munus annalium reor, ne virtutes sileantur, vtq. prauis dictis factisq. ex posteritate, & infamia metus sit. lib. 4. Pleraque eorum, quę retuli, quęque referam parua forsitan, & leuia memoratu videri, non nescius sum, sed nemo annales nostros cum scriptura eorum contenderit, qui veteres pop. Rom. res composuere. lib. 13. Nerone secundùm L. Pisone Consulibus pauca memoria digna cuenere, nisi cui libeat laudandis fundamentis, & trabibus, quib. molem Amphitheatræ apud campum Martis extruxerat volumina implere, quum ex dignitate pop. Rom. repertum sit res illustres annalibus, talia diurnis Urbis actis mandare.

Fatendum tamen est libros confusos esse, non enim omnes in eis diuidendis, ac separandis conuenere, præsertim historiarum libros. Nam quod Tacitus lib. 21. tradit de grege Alinorum agrestium, quos secutus Moses lai-